

Na podlagi 29. člena in ostalih določb Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21; v nadaljevanju besedila: ZZrID) in Uredbe o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/22; v nadaljevanju Uredba), Splošnega akta o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 87/22; v nadaljevanju besedila: Splošni akt ARRS) in 1. odstavka 11. člena Statuta Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani (z dne 25.2.2019 in spremembami z dne 24.3.2021 in 17.2.2022) direktor Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani ob predhodnem mnenju Znanstvenega sveta Inštituta sprejema naslednji

PRAVILNIK O STABILNEM FINANCIRANJU ZNANSTVENORAZISKOVALNE DEJAVNOSTI INŠTITUTA ZA KRIMINOLOGIJO PRI PRAVNI FAKULTETI V LJUBLJANI

1. člen

Predmet urejanja

(1) S Pravilnikom prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljevanju besedila: Pravilnik) se določa način upravljanja sredstev za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani (v nadaljevanju: Inštitut), ob upoštevanju določil ZZrID, normativov in standardov, ki jih sprejme vlada, in Splošnega akta o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju besedila: ARRS).

(2) Pravilnik vsebuje določila o:

1. opredelitvah stabilnega financiranja;
2. financiranju in finančnih elementih raziskovalnih programov;
3. postopkih vrednotenja in spreminjanja obstoječih raziskovalnih programov ter oblikovanja novih raziskovalnih programov;
4. sestavi programskih skupin in načinu njihovega spreminjanja;
5. upravljanju in vrednotenju infrastrukturnega programa;
6. razvojnem stebru financiranja;
7. programu nacionalnih raziskav;
8. financiranju neprekinjenosti dela med posameznimi projekti;
9. izvajanju strateških nalog Inštituta;
10. izvedbi institucionalne samoevalvacije;
11. mentorskih mestih in postopku določitve mentorjev mladih raziskovalcev;
12. kriterijih, ocenjevanju in izboru kandidatov za mlade raziskovalce;
13. usposabljanju mladih raziskovalcev in
14. spodbujanju starostne in spolne uravnoteženosti.

(3) Osebe, ki so v nadaljnjem besedilu zapisane v moški slovnični obliki, veljajo enakovredno za oba spola.

I. OPREDELITEV STABILNEGA FINANCIRANJA

2. člen

Vsebina stabilnega financiranja in upravljanje s sredstvi

(1) V okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljevanju S-ZRD) se zagotavlja sredstva za:

- institucionalni steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: ISF-O), ki je namenjen financiranju infrastrukturne, upravljaljske in podporne dejavnosti;
- programski steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: PSF-O), ki je namenjen financiranju raziskovalnih programov in mladih raziskovalcev;
- razvojni steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: RSF-O), ki je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti ter
- programe nacionalnih raziskav prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: PNR-O), ki so namenjene financiranju raziskovanja tematik, značilnih za Republiko Slovenijo.

(2) Inštitut pripravi letni načrt sredstev za izvajanje stabilnega financiranja S-ZRD (v nadaljevanju: Načrt) skladno z določbami Uredbe.

(3) Inštitut v letnem poročilu poroča o porabi sredstev stabilnega financiranja skladno z določbami Uredbe.

3. člen

Komisija

(1) Direktor imenuje komisijo, katere člani so direktor, predsednik znanstvenega sveta in član pravno/kadrovske službe Inštituta.

(2) Naloge komisije so priprava izhodišč za:

- vrednotenje raziskovalnih in infrastrukturnih programov;
- institucionalno samoevalvacijo;
- izbor mentorjev in spremljanje mladih raziskovalcev ter
- druge naloge.

4. člen

Razmerje med PSF-O in ISF-O

(1) Izhodiščno stanje razmerja med PSF-O in ISF-O je enako razmerju med njima na dan 1. 1. 2022 po popravni nesorazmerij. Razmerje PSF-O in ISF-O se določi vsako leto sproti ob pripravi Načrta. Vsako leto se minimalno 50 % dodatnih sredstev nameni PSF-O.

(2) Do 30. 11. predhodnega leta se pripravi načrt porabe ISF-O in PSF-O ter se glede na predvideno porabo ISF-O prilagodi razmerje med stebroma.

(3) V primeručasne letne prerazporeditve iz ISF-O v PSF-O se razmerje med njima v prihodnjem letu vrne na raven iz predhodnega leta oz. najmanj na izhodiščno stanje z dne 1. 1. 2022.

(4) Načrt razporeditve sredstev S-ZRD vsebuje razdelitev financiranja v okviru:

- ISF-O, kjer se po ekonomskih namenih ločeno prikažejo sredstva za infrastrukturno dejavnost ter sredstva za upravljaljsko in podporno dejavnost;
- PSF-O, kjer se po ekonomskih namenih ločeno prikažejo sredstva za raziskovalne programe skupaj ter za mlade raziskovalce skupaj.

5. člen

Prejem in poraba S-ZRD

(1) Sredstva za stabilno financiranje Inštitut prejema na podlagi šestletne pogodbe o stabilnem financiranju znanstveno raziskovalne dejavnosti, sklenjene z ARRS, skladno z določili ZZrID in Uredbe. Financiranje se za vsako posamezno leto ureja z aneksom k pogodbi.

(2) Inštitut s sredstvi v okviru stabilnega financiranja pokriva stroške oziroma odhodke skladno z določili Uredbe. Inštitut o porabi sredstev poroča ARRS v letnem finančnem poročilu.

II. PSF-O: FINANCIRANJE IN FINANČNI ELEMENTI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

6. člen

Finančni elementi delovanja raziskovalnega programa

Finančne elemente delovanja raziskovalnega programa predstavljajo:

- stroški dela,
- stroški materiala in storitev ter
- amortizacija osnovnih sredstev ob upoštevanju obsega, ki je potreben za izvajanje raziskovalnega dela.

7. člen

Vsebina financiranja raziskovalnega programa

(1) Sredstva za financiranje raziskovalnega programa se zagotavljajo za pokrivanje stroškov dela, stroškov materiala in storitev ter amortizacijo raziskovalne opreme neposredno potrebnih za izvedbo raziskovalnih programov.

(2) Sredstva za pokrivanje stroškov dela se zagotavljajo za zaposlene raziskovalce ter strokovne in tehnične sodelavce, ki so vključeni v izvajanje raziskovalnega programa glede na obseg opravljenega dela na raziskovalnem programu.

(3) Sredstva za pokrivanje stroškov materiala in storitev za izvedbo raziskovalnega programa ali diseminacijo rezultatov se zagotavljajo za:

- neposredne stroške materiala v zvezi z raziskovalnim delom in
- neposredne stroške storitev v zvezi z raziskovalnim delom.

(4) Pogoj za pripoznanje stroškov materiala in storitev je, da jih je na podlagi knjigovodske listine neposredno ali s pomočjo verodostojno postavljenih ključev za delitev stroškov mogoče pripisati raziskovalnemu programu in da ti stroški niso pokriti iz drugih virov.

(5) V okviru financiranja raziskovalnega programa se zagotavljajo sredstva za amortizacijo raziskovalne opreme, ob upoštevanju obsega, ki je neposredno potreben za izvajanje raziskovalnega programa.

III. PSF-O: VREDNOTENJE IN SPREMINJANJE RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

8. člen

Postopek vrednotenja raziskovalnega programa

(1) Postopek vrednotenja obstoječega raziskovalnega programa se izvaja na dveh nivojih:

- vrednotenje programa s strani ARRS, opredeljeno z ocenami programa, ki jih za delovanje pridobi raziskovalni program s strani ARRS ob izvedbi vrednotenja, ki se izvede najmanj vsakih 6 let;

– vrednotenje s strani Inštituta v okviru samoevalvacije, opredeljeno s strateško usmeritvijo Inštituta ter internimi vrednotenjskimi postopki, ki se izvede v petem letu veljavnosti pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, sklenjene z ARRS.

(2) Podrobne postopke vrednotenja s strani ARRS določa Splošni akt ARRS, podrobne postopke vrednotenja s strani Inštituta pa Metodologija o izvedbi samoevalvacije Inštituta, ki sledi Splošnemu aktu ARRS.

9. člen

Postopek preoblikovanja raziskovalnega programa

(1) Preoblikovanje raziskovalnega programa, vključno z dodeljevanjem višine finančnih sredstev programu skupaj z mladimi raziskovalci, poteka s sklepom direktorja ob predhodnem mnenju ZS, na predlog direktorja, vodje programa ali najmanj polovice raziskovalcev programa, ki so na Inštitutu zaposleni za poln delovni čas, skladno z rezultati obeh vrednotenj iz prejšnjega člena.

(2) Upošteva se rezultate zadnjih izvedenih vrednotenj, pri čemer je lahko rezultat razporejanja finančnih sredstev povečanje, zmanjšanje ali ohranitev sredstev raziskovalnega programa skupaj z mladimi raziskovalci (v nadaljevanju: MR).

10. člen

Postopek ustanavljanja raziskovalnega programa

(1) Nov raziskovalni program se vzpostavi s sklepom direktorja ob predhodnem mnenju ZS na predlog raziskovalca, ki je izvoljen vsaj v naziv višjega znanstvenega sodelavca. Obvezni elementi predloga za vzpostavitev novega programa so vizija razvoja in program dela novega vsebinskega področja z opisom znanstvene, tehnološke in inovacijske odličnosti, opis dosedanjih dosežkov in dela ter njegova vsebinska diferenciacija od obstoječih programov, navedba obstoječih nacionalnih in mednarodnih virov financiranja, obseg predlaganega financiranja, predstavitev predlagane vodje novega raziskovalnega programa, struktura programske skupine, zagotavljanje človeških virov in njihov razvoj ter vsebine, opredeljene s postopki vrednotenja.

(2) Nov raziskovalni program je financiran iz stebra PSF-O.

11. člen

Upravljanje raziskovalnega programa in vodenje evidenc

(1) Če Inštitut v okviru stabilnega financiranja ustanovi nov raziskovalni program ali preoblikuje obstoječ raziskovalni program, o ustanovitvi novega raziskovalnega programa ali preoblikovanju obstoječih raziskovalnih programov obvesti ARRS najkasneje v 15 dneh po nastanku spremembe. Obvestilo mora vsebovati osnovne podatke o raziskovalnem programu (naslov, vodja, raziskovalno področje, sestava programske skupine in obseg financiranja v evrih in FTE). Ustanovitev novega raziskovalnega programa oziroma preoblikovanje obstoječih raziskovalnih programov velja od 1. 1. tekočega leta dalje.

(2) Način upravljanja programov, ki potekajo na več RO se opredeli v konzorcijski pogodbi med partnerskimi RO. Sestavni deli takšne pogodbe so finančna razdelitev sredstev med partnerji, vsebinska razdelitev dela skladno z zadnjo evalvirano programsko dokumentacijo in navedba sodelujočih raziskovalcev.

12. člen

Določitev in zamenjava vodje raziskovalnega programa

- (1) V letu 2022 raziskovalni program, ki ga izvaja Inštitut, ohrani vodjo iz tekočega programa.
- (2) Vodja raziskovalnega programa mora izpolnjevati pogoje, ki jih določata 63. Člen ZZrID in 3. odstavek 7. člena Splošnega Akta ARRS.
- (3) Inštitut lahko zamenja vodjo RP. Razlogi za zamenjavo se nanašajo na:
 - uspešnost programa ob pretekli evalvaciji glede na tematsko sorodne programe v RS;
 - strateško usmeritev Inštituta glede na preteklo samoevalvacijo;
 - prenehanje delovnega razmerja vodje raziskovalnega programa;
 - druge relevantne kriterije, kot je vodenje raziskovalnega programa že več kot dve ocenjevalni obdobji.
- (3) Predlog spremembe vodje programa lahko poda direktor ali vodja programa ali najmanj polovica raziskovalcev raziskovalnega programa.
- (4) O predlogu odloči direktor s sklepom po predhodnem mnenju ZS.
- (5) Inštitut o spremembi vodje RP obvesti ARRS najkasneje v 15 dneh po nastanku spremembe.

IV. PSF-O: SESTAVA PROGRAMSKE SKUPINE

13. člen

Sestava programske skupine

Pogoji za sestavo programske skupine so določeni s Splošnim aktom ARRS.

V. ISF-O: UPRAVLJANJE IN VREDNOTENJE INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA

14. člen

Upravljanje infrastrukturnega programa

- (1) Na Inštitutu ob sprejetju Pravilnika izvajamo infrastrukturni program (v nadaljevanju: IP).
- (2) IP izvaja infrastrukturna skupina, ki jo sestavljajo strokovni in tehnični sodelavci ter raziskovalci. IP vodi vodja infrastrukturnega programa (v nadaljevanju: vodja IP), ki je zaposlen na Inštitutu v minimalnem obsegu, ki ga določa Splošni akt ARRS.
- (3) Predlog spremembe vodje IP lahko poda direktor ali vodja IP ali najmanj polovica raziskovalcev IP.
- (4) O predlogu odloči direktor s sklepom po predhodnem mnenju ZS.
- (5) Inštitut o spremembi vodje IP obvesti ARRS najkasneje v 15 dneh po nastanku spremembe.

15. člen

Postopek vrednotenja infrastrukturnega programa

- (1) Postopek vrednotenja infrastrukturnega programa se izvajajo na dveh ravneh:
 - vrednotenje IP s strani ARRS, opredeljeno z oceno, ki jih za delovanje pridobi IP s strani ARRS ob izvedbi vrednotenja, ki se izvede najmanj vsakih 6 let;
 - vrednotenje s strani Inštituta v okviru samoevalvacije, opredeljeno s strateško usmeritvijo Inštituta ter internimi vrednotenjskimi postopki, ki se izvede v petem letu veljavnosti pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, sklenjene z ARRS.

(2) Podrobne postopke vrednotenja s strani ARRS določa Splošni akt ARRS, podrobne postopke vrednotenja s strani Inštituta pa Metodologija o izvedbi samoevalvacije Inštituta.

VI. RSF-O: RAZVOJNI STEBER FINANCIRANJA

16. člen

Namen in delitev razvojnega stebra financiranja

(1) Razvojni steber financiranja (v nadaljevanju: RSF-O) je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti, in sicer z vidikov kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti ter prenosa znanja in sodelovanja z okoljem, ki pripomorejo k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov ali nalog s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih države in EU, ob upoštevanju poslanstva in strategije posameznega prejemnika stabilnega financiranja.

(2) Delitev sredstev RSF-O poteka z upoštevanjem razvojnih prioritet, opredeljenih v Strateškem razvojnem programu, kazalnikov razvojnih ciljev in notranjega sistema razvojnih projektov.

VII. PNR-O: PROGRAMI NACIONALNIH RAZISKAV

17. člen

Namen programov nacionalnih raziskav

Programi nacionalnih raziskav se nanašajo na raziskovanje tematik, značilnih za Republiko Slovenijo. Inštitut se bo z notranjim povezovanjem in oblikovanjem večdisciplinarnih predlogov odzival na razpise in oblikoval vsebinsko ustrezne predloge.

VIII. FINANCIRANJE NEPREKINJENOSTI DELA MED POSAMEZNIMI PROJEKTI

18. člen

Način zagotovitve financiranja neprekinjenosti dela med posameznimi projekti

(1) Financiranje neprekinjenosti dela med posameznimi projekti se zagotavlja na način, da vsaka projektna skupina prilagodi obseg raziskovalnega dela razpoložljivim sredstvom predvidenim v finančnem načrtu. Glavni cilj je zagotavljanje nemotenega raziskovalnega dela in pokrivanje celotnih fiksnih stroškov Inštituta ter ustrezna prilagoditev obsega variabilnih stroškov materiala in storitev, vključno s službenimi potmi.

(2) Vir za financiranje zagotovitve neprekinjenega dela so sredstva S-ZRD ter projekti.

(3) Sredstva za zagotavljanje zaposlitve raziskovalcem na podlagi 5. odstavka 61. člena ZZrID se, če jih ni mogoče zagotoviti iz prvotnega vira, po odločitvi direktorja lahko zagotavlja iz sredstev S-ZRD ali drugih projektov.

IX. IZVAJANJE STRATEŠKIH NALOG

19. člen

Izvajanje drugih strateških nalog raziskovalne organizacije

(1) Strateške usmeritve Inštituta, njegove cilje in ukrepe za uresničevanje natančneje opredeljuje Strateški razvojni plan Inštituta.

(2) Med strateške naloge Inštituta sodijo:

- institucionalna samoevalvacija znanstvenoraziskovalne dejavnosti;
- omogočanje evalvacije raziskovalnih programov s strani ARRS;
- usmerjanje raziskovalnega dela v nova obetajoča ali interdisciplinarna področja.

(3) Med strateške naloge v okviru samoevalvacije Inštituta sodijo ukrepi za doseganje:

- širšega strokovnega, družbenega in gospodarskega vpliva;
- dviga stopnje internacionalizacije;
- uporabe in odprtosti raziskovalne ter institucionalne infrastrukture;
- razvoja kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti;
- prenosa znanja in
- odprte znanosti.

(4) Med strateške naloge v okviru omogočanja evalvacije raziskovalnih programov s strani ARRS sodi priprava in uvedba postopkov za izvedbo evalvacije, ki morajo omogočiti pridobitev primerljivih podatkov glede na leto, v katerem je bila ocena izvedena.

X. INSTITUCIONALNA SAMOEVALVACIJA

20. člen

Institucionalna samoevalvacija

(1) Institucionalna samoevalvacija je celovita evalvacija znanstvenoraziskovalne dejavnosti in je namenjena izboljšanju znanstvenoraziskovalne dejavnosti Inštituta.

(2) Poročilo o institucionalni samoevalvaciji znanstvenoraziskovalne dejavnosti Inštituta (v nadaljevanju: Poročilo o samoevalvaciji) zajema:

1. doseganje ciljev iz pogodbe o stabilnem financiranju;
2. rezultat samoevalvacije raziskovalnega programa;
3. širši strokovni, družbeni in gospodarski vpliv delovanja prejemnika;
4. stopnjo internacionalizacije;
5. uporabo in odprtost raziskovalne ter institucionalne infrastrukture;
6. ukrepe za razvoj kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti;
7. prenos znanja in odprto znanost;
8. druge aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti prejemnika;
9. aktivnostih na področju RSF-O;
10. aktivnosti na področju PNR-O;
11. izvajanje infrastrukturne dejavnosti;
12. usposabljanje doktorandov, vključno z mladimi raziskovalci, in pretok mladih doktorjev znanosti.

(2) Povzetek Poročila o samoevalvaciji vsebuje kratek opis ter pomembne zaključke po posameznih vsebinah, določenih v prejšnjem odstavku.

(3) Upravni odbor sprejme Poročilo o samoevalvaciji, ki se izvede v petem letu veljavnosti pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, sklenjene z ARRS. Povzetek Poročila o samoevalvaciji se objavi na spletni strani Inštituta in ARRS v roku enega meseca po njegovem sprejetju. Celotno Poročilo o samoevalvaciji se predloži ministrstvu, pristojnemu za znanost, ter ARRS najkasneje v roku enega meseca po njegovem sprejetju.

(4) Opravljena institucionalna samoevalvacija je pogoj za pristop k pogajanju za sklenitev nove pogodbe o stabilnem financiranju za novo pogodbeno obdobje.

XI. MENTORJI MLADIH RAZISKOVALCEV

21. člen

Namen usposabljanja mladih raziskovalcev

(1) ARRS financira usposabljanje mladih raziskovalcev na Inštitutu z namenom, da se:

- obnovi raziskovalni kader na Inštitutu;
- poveča raziskovalna zmogljivost skupin za izvajanje raziskovalnih programov ter temeljnih in aplikativnih projektov;
- poveča kadrovske potencial za potrebe drugih uporabnikov iz javnega in zasebnega sektorja.

22. člen

Število mladih raziskovalcev za 6-letno obdobje

(1) Izhodišče za delitev sredstev v letu 2022 so sredstva ARRS za financiranje MR na dan 1. 1. 2022, pri načrtovanju potrebnih sredstev za naslednja leta se upošteva predvideno število MR-jev in prevzete obveznosti za že sklenjene pogodbe z mladimi raziskovalci.

(2) Glede na predviden obseg sredstev se povprečno lahko začne financirati en nov mlad raziskovalec vsako drugo leto, točno število se določi glede na razpoložljiva sredstva v posameznem letu.

(3) Glede na predviden obseg sredstev v 6-letnem obdobju načrtujemo začetek usposablja treh ali štirih MR.

23. člen

Število mentorskih mest

Število mentorskih mest na raziskovalni program se določi za obdobje 6 let glede na 6-letni obseg razpoložljivih sredstev. Določitev števila mladih raziskovalcev za celotno 6-letno obdobje bo raziskovalnemu programu omogočilo dolgoročno načrtovanje in avtonomno odločitev glede primerne časa za pridobitev mladih raziskovalcev.

24. člen

Najmanjše in največje število mentorskih mest

(1) Število MR-jev je pomemben element ocenjevanja programskih skupin, zato moramo ohranjati ustrezno število. Najmanjše število je – glede na trenutne izračune – 3 do 4 mladih raziskovalcev v šestih letih.

(2) Raziskovalni program lahko financira dodatne mlade raziskovalce, in sicer s prerazporeditvijo obstoječih sredstev RP, o čemer odločata direktor in vodja raziskovalnega programa.

(3) Če bo sredstev v prihodnje več, se bomo odločili, koliko jih bomo namenili za dodatne mlade raziskovalce, pri čemer bomo upoštevali:

- raziskovalno kakovost kandidatke ali kandidata za mentorja MR;
- specifike raziskovalnih področij;
- morebitne dodatne pogoje ARRS glede strukture mentoric in mentorjev MR na Inštitutu v celoti;
- starostno sestavo programske skupine oziroma potencialno absorpcijsko kapaciteto;
- spolno in starostno uravnoteženost mentoric in mentorjev;
- možnost potencialnih mentoric in mentorjev za pedagoško (so) mentorstvo na doktorski ravni na univerzah in samostojnih visokošolskih zavodih (vidik napredovanja).

25. člen

(določitev mentorjev)

(1) Pravno/kadrovska služba Inštituta jeseni pozove člane programske skupine, naj do roka, določenega v pozivu, sporočijo interes za kandidata za mentorja. Izražen interes je treba uskladiti s Strateškim razvojnim planom Inštituta.

(2) O določitvi mentorja se dogovorijo direktor, vodja RP in predsednik ZS vsako leto jeseni za prihodnje koledarsko leto.

(3) Kandidat za mentorja mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- kvantitativne vstopne pogoje, opredeljene v Metodologiji ocenjevanja prijav na razpise (III. Kvantitativni vstopni pogoji za mentorje, vodje raziskovalnih projektov in programov);
- je zaposlen vsaj v obsegu 50 odstotkov polnega delovnega časa na Inštitutu;
- je član raziskovalnega programa, v okviru katerega bo mladi raziskovalec zaposlen,
- so od njegovega zagovora doktorata minila najmanj štiri leta (upoštevata se leto zagovora doktorata);
- izpolnjuje pogoje za vodjo temeljnega ali aplikativnega projekta.

(4) Izjeme od pogojev določita direktor in vodja RP, pri čemer upoštevata znanstveno raziskovalne interese Inštituta, kot so opredeljeni v Strateškem razvojnem planu Inštituta.

26. člen

Drugi pogoji glede mentorjev mladih raziskovalcev

(1) Mentor ne more usposablja več kot dveh mladih raziskovalcev hkrati. V kvoto mladih raziskovalcev se štejejo vsi mladi raziskovalci, tudi tisti, ki jim status mladega raziskovalca miruje zaradi dopusta iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo ali zaradi dalj časa trajajoče bolezni. Izjeme od tega pogoja določita direktor in vodja RP, pri čemer upoštevata znanstveno raziskovalne interese Inštituta, kot so opredeljeni v Strateškem razvojnem planu Inštituta.

(2) Na Inštitutu mora biti med mentorji najmanj en mlajši mentor, pri izbiri mentorskih kandidatov se upoštevata spolna in starostna uravnoteženost. Po preteku treh let od datuma sprejema tega Pravilnika (konec leta 2024) bo izvedena analiza starostne in spolne sestave mentorjev in mentoric in po potrebi sprejeti zavezujoči ukrepi.

(3) Kandidat za mlajšega mentorja je raziskovalec, pri katerem so na dan izteka roka za oddajo prijav na poziv potekla najmanj 4 leta in največ 13 let od leta zagovora njegovega prvega doktorata.

(4) Če je kandidat za mlajšega mentorja od zaključka študijskega programa druge stopnje izkoristil dopust iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo v trajanju najmanj šest mesecev za posameznega otroka, se

čas po letu zagovora prvega doktorata oziroma čas po zaključenem študijskem programu druge stopnje podaljša za eno leto za vsakega otroka. Enako velja tudi v primeru odsotnosti zaradi dalj časa trajajoče bolezni v trajanju najmanj šest mesecev, pri čemer se čas podaljša za čas trajajoče odsotnosti.

(5) Če se program izvaja na več RO, mora biti razpored mentorjev v obdobju financiranja raziskovalnega programa po RO sorazmeren s sredstvi programa na teh RO ali v skladu s pisnim dogovorom, ki ga podpišejo vodja raziskovalnega programa in zakoniti zastopniki vseh RO, ki sodelujejo pri izvajanju raziskovalnega programa.

XII. IZBOR IN USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

27. člen

Razpisi za kandidate za mlade raziskovalce

(1) Inštitut izbere kandidate za mlade raziskovalce v skladu s predpisi, ki urejajo zaposlovanje v javnem sektorju, svojimi internimi splošnimi akti, pogoji, ki jih določa Splošni akt ARRS, in v soglasju z izbranimi mentorji.

(2) Prvi rok za objavo razpisa za mlade raziskovalce je 15. 3. oziroma prvi naslednji delovni dan.

28. člen

Pogoji za izbor kandidatov za mlade raziskovalce

(1) Kandidat za mladega raziskovalca mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- še nima zaključenega doktorata znanosti oz. pridobljenega znanstvenega naslova doktor/doktorica znanosti;
- še ni bil zaposlen kot mladi raziskovalec;
- ima zaključen študijski program druge stopnje oziroma ima primerljivo izobrazbo, doseženo na univerzah v tujini;
- ima povprečno oceno vseh izpitov in vaj na študijskem programu prve stopnje najmanj 8,00 in študijskem programu druge stopnje najmanj 8,00 (upoštevata se tudi ocena diplomskega in magistrskega dela);
- od zaključka predhodnega študija do vstopa v shemo financiranja ni minilo več kot 4 leta (upoštevata se datum na diplomski/magistrski listini in začetek zaposlitve na RO); meja se dvigne nad 4 leta, če je mladi raziskovalec brez finančne podpore že opravil eno oziroma dve leti podiplomskega študija tretje stopnje, in sicer se za vsak opravljen letnik doda eno leto. Če je kandidat za mladega raziskovalca izkoristil dopust iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo v trajanju najmanj šestih mesecev, pri čemer se za enega otroka upošteva eno leto, se meja dvigne nad 4 leta. Enako velja za daljšo, najmanj šestmesečno dokumentirano bolezensko odsotnost kandidata, pri čemer se meja dvigne za dobo dokumentirane bolezenske odsotnosti kandidata.

(2) Če se kandidat za mladega raziskovalca ob sklenitvi pogodbe vpisuje v drugi oziroma tretji letnik študijskega programa tretje stopnje, povprečna ocena vseh izpitov in vaj študijskega programa prve stopnje in študijskega programa druge stopnje ni pomembna.

(3) Kandidati za mlade raziskovalce ne morejo biti tisti, ki se ob podpisu pogodbe vpisujejo v dodatno leto študijskega programa tretje stopnje.

29. člen

Kriteriji za izbor kandidatov za mlade raziskovalce

(1) Merila za ocenjevanje kandidatov za mlade raziskovalce so:

- povprečna ocena študijskega programa druge stopnje oziroma študijskega programa, s katerim izpolnjuje pogoje za vpis v doktorski študijski program;
- vpis v študijski program tretje stopnje;
- prejete nagrade oziroma priznanja;
- objavljeni članki;
- sodelovanje pri raziskovalnem delu;
- ocena razgovora s kandidatom.

(2) Vrednotenje meril določa obrazec *Potrdilo in ocenjevalni list*:

- povprečna ocena študijskega programa druge stopnje oziroma študijskega programa, s katerim izpolnjuje pogoje za vpis v doktorski študijski program (do 10,00 točk);
- vpis v študijski program tretje stopnje (0,50 točke);
- univerzitetna Prešernova nagrada (1,00 točka);
- druge nagrade oz. priznanja (0,50 točke za vsako);
- objavljeni članki (1,00 točka za avtorstvo ali sorazmerni del za soavtorstvo);
- sodelovanje pri raziskovalnem delu (do 3,00 točke);
- ocena razgovora s kandidatom/ko (do 30,00 točk).

30. člen

Izbor kandidatov za mlade raziskovalce

(1) Inštitut izbiro kandidatov za mlade raziskovalce opravi do konca avgusta tekočega leta. Kandidata za mladega raziskovalca potrdi predvideni mentor.

(2) Izbrani mladi raziskovalci, ki ob prijavi na razpis še ne bodo imeli zaključenega študijskega programa druge stopnje, morajo študij zaključiti najkasneje do 15. septembra tekočega leta.

(3) Če kandidat za mladega raziskovalca po dokončnem izboru odstopi od mesta mladega raziskovalca, preden se usposabljanje začne izvajati, Inštitut naknadno izbere novega mladega raziskovalca (ali iz seznama obstoječih prijav ali na osnovi novega razpisa), vendar najpozneje do roka za vpis v podiplomski študij.

31. člen

Financiranje usposabljanja mladih raziskovalcev

(1) Inštitut financira usposabljanje mladih raziskovalcev do doktorata znanosti, in sicer največ štiri leta.

(2) Sredstva za (so)financiranje usposabljanja mladih raziskovalcev obsegajo:

- stroške dela mladih raziskovalcev, ki so v delovnem razmerju na Inštitutu, ter dodatno za dodatek za mentorstvo mentorjem mladih raziskovalcev na podlagi kolektivne pogodbe, ki ureja javni sektor;
- stroške materiala in storitev, potrebne za izvedbo programa usposabljanja mladih raziskovalcev, vključno s šolnino, ki jih je mogoče na podlagi knjigovodske listine neposredno ali s pomočjo verodostojno postavljenih ključev za delitev stroškov pripisati usposabljanju posameznega mladega raziskovalca;
- amortizacijo manjše raziskovalne opreme, ki jo uporablja posamezni mladi raziskovalec v okviru usposabljanja in se predvidoma amortizira v času usposabljanja.

(3) Dodatek za mentorstvo mentorjem mladim raziskovalcem se obračuna v višini ene ure uvajanja mladega raziskovalca dnevno in se za vsakega naslednjega mladega raziskovalca poveča v sorazmernem deležu.

(4) Kategorija cene učinkovite ure raziskovalnega dela za mladega raziskovalca se določi na podlagi kategorije cene učinkovite ure raziskovalnega dela programske skupine mentorja. Tako določena kategorija cene učinkovite ure raziskovalnega dela velja za celotno obdobje usposabljanja.

(5) Inštitut skrajša dobo financiranja, navedeno v prvem odstavku tega člena, za eno leto, če je mladi raziskovalec ob podpisu pogodbe vpisan v drugi letnik študijskega programa tretje stopnje, in za dve leti, če je vpisan v tretji letnik študijskega programa tretje stopnje.

32. člen

Program usposabljanja mladih raziskovalcev

(1) Okvirni program raziskovalnega usposabljanja kandidata za mladega raziskovalca je sestavljen iz raziskovalnega in študijskega programa.

(2) Raziskovalni program obsega:

- izhodišče raziskovalne naloge mladega raziskovalca in njeno umestitev v raziskovalni program;
- raziskovalno vprašanje z delovno hipotezo in metode dela;
- cilje raziskave in predvidene rezultate s poudarkom na izvirnem prispevku k znanosti.

(3) Študijski program obsega:

- program doktorskega študija s časovno opredelitvijo;
- naziv univerze in fakultete doktorskega študija;
- ime mentorja.

(4) Okvirni program usposabljanja podpišejo raziskovalni mentor, direktor Inštituta in mladi raziskovalec.

33. člen

Sklenitev pogodbe o zaposlitvi

(1) Pred začetkom usposabljanja mladi raziskovalec predloži potrdilo o vpisu na študijski program tretje stopnje, ki je pogoj za podpis pogodbe o zaposlitvi, s katero so mlademu raziskovalcu zagotovljene pravice najmanj v skladu z zakonom, ki ureja sistem plač javnih uslužbencev v javnem sektorju.

(2) Mladi raziskovalec je zaposlen na Inštitutu za poln delovni čas.

(3) Mladi raziskovalec mora uspešno zagovarjati doktorsko disertacijo najkasneje v enem letu po koncu financiranja usposabljanja.

34. člen

Krajše usposabljanje v tujini

(1) Mladim raziskovalcem se omogoči krajše usposabljanje v tujini v obliki študijskih projektov na tujih univerzah oziroma raziskovalnih inštitutih ali izvedbe eksperimentalnega dela doktorata, v prid kakovostnejšega usposabljanja in podiplomskega študija doma, in sicer do največ enega leta in pol.

(2) Zaradi krajšega usposabljanja v tujini se pogodbeni rok za izvedbo programa in obseg razpoložljivih sredstev za usposabljanje ne podaljšata. Zagovor doktorata se opravi v Republiki Sloveniji. Zagovor doktorata je izjemoma možen tudi v tujini, in sicer če je pri doktoratu sodeloval tuji somentor in je odločitev o zagovoru doktorata v tujini bila sprejeta v soglasju z vsemi udeleženci.

35. člen

Sporočanje podatkov o usposabljanju mladih raziskovalcev

- (1) Inštitut je dolžan v 8 dneh od začetka usposabljanja (t. j. začetek zaposlitve) posredovati prijavo za vpis mladega raziskovalca v evidenco raziskovalcev, ki jo vodi ARRS.
- (2) Inštitut je dolžan v 8 dneh sporočiti spremembe v zvezi z delovnim razmerjem (prenehanje zaposlitve) mladega raziskovalca v evidenco raziskovalcev. V primeru, da se ugotovi, da mladi raziskovalec ni bil zaposlen na Inštitutu, ARRS zahteva vračilo neupravičeno izplačanih sredstev.
- (3) Inštitut je dolžen v roku 8 dni v evidenco raziskovalcev na ARRS sporočiti uspešno zaključeno doktorsko usposabljanje. Če Inštitut ne sporoči podatka o uspešnem zaključku doktorskega študija mladega raziskovalca, se šteje, da usposabljanje ni uspešno zaključeno.

36. člen

Mirovanje statusa mladega raziskovalca in ustavitev izplačevanja sredstev

- (1) Mladi raziskovalec je dolžan ustreznim službam na Inštitutu pravočasno sporočiti upravičeno daljšo odsotnost nad 20 delovnih dni skupaj, kot je na primer dopust za starševsko varstvo ali daljša bolezenska odsotnost, v roku, navedenem v pogodbi. Za čas upravičene daljše odsotnosti nad 20 delovnih dni Inštitut vzpostavi mirovanje statusa, tako da s sklepom začasno prekine financiranje in podaljša usposabljanje.
- (2) V primeru prenehanja oziroma spremembe zaposlitve mladega raziskovalca Inštitut s sklepom ustavi izplačevanje sredstev.

37. člen

Zamenjava mentorja

- (1) Inštitut lahko zamenja mentorja MR zaradi prenehanja delovnega razmerja, upokojitve, smrti ali enoletne dokumentirane odsotnosti mentorja. Če gre za zamenjavo mentorja, ki ne vpliva na druga pogodbeno določila, in Inštitut zagotovi, da predlagani mentor deluje na istem raziskovalnem področju kot prvotni mentor, o zamenjavi obvesti ARRS.
- (2) O zamenjavi mentorja iz drugih utemeljenih razlogov in zamenjavah, ki niso urejena v prejšnjem odstavku tega člena, prav tako obvesti ARRS.
- (3) Novi mentor mora izpolnjevati pogoje iz 25. in 26. člena tega akta.
- (4) Inštitut mora zagotoviti ustrezne pogoje za uspešno nadaljnje delo mladega raziskovalca.

38. člen

Neizpolnjevanje pogodbe

- (1) Mlademu raziskovalcu se delovno razmerje prekine:
 - če izgubi status študenta ali
 - če predčasno prekine usposabljanje ali
 - v drugih primerih, ki jih določa delovno pravna zakonodaja.
- (2) Usposabljanje MR se lahko prekine na predlog:
 - mentorja ali
 - vodje programske skupine ali
 - mladega raziskovalca.

(3) V teh primerih mladi raziskovalec vrne Inštitutu 1% vseh sredstev, ki jih je Inštitut porabil za njegovo usposabljanje do prekinitve pogodbe o zaposlitvi, razen če je prišlo do prekinitve delovnega razmerja v prvih treh mesecih po začetku usposabljanja ali če Inštitut odloči drugače.

(3) Mladi raziskovalec je dolžan Inštitutu sredstva iz drugega odstavka tega člena vrniti tudi v primeru, če ne zaključi doktorskega študija najpozneje v enem letu po koncu financiranja usposabljanja, razen če Inštitut odloči drugače.

(4) Zahtevo po prekinitvi usposabljanja lahko poda mentor ali vodja programske skupine zaradi neizpolnjevanja obveznosti MR. Mentor ali vodja programske skupine seznani direktorja z utemeljitvijo in predlogom o prekinitvi usposabljanja. Direktor posreduje predlog o prekinitvi usposabljanja mladega raziskovalca z utemeljitvijo mentorja na ZS.

(5) ZS v najkrajšem možnem času presodi o zahtevi mentorja. Če ZS ugotovi, da je zahteva mentorja utemeljena, izda obrazložen sklep, na podlagi katerega sme direktor prekiniti usposabljanje zaradi neizpolnjevanja obveznosti. V primeru prekinitve delovnega razmerja, Inštitut upošteva pravice, ki jih mlademu raziskovalcu kot zaposlenemu daje delovnopravna zakonodaja.

(6) Prekinitev usposabljanja na zahtevo mentorja, vodje programske skupine ali željo mladega raziskovalca v prvih treh mesecih financiranja nima finančnih posledic za MR, razen če gre za nenamensko porabo sredstev. Sredstva, rezervirana za usposabljanje MR, se razporedijo v S-ZRD.

(7) Mentor mladega raziskovalca, ki ni uspešno zaključil usposabljanja, v naslednjih treh letih ne more postati mentor mlademu raziskovalcu, razen če MR usposabljanja ni zaključil v roku zaradi objektivnih okoliščin.

39. člen

Predčasni zaključek usposabljanja

Če mladi raziskovalec uspešno zaključi usposabljanje (t. j. opravi zagovor doktorata) pred iztekom odobrene dobe financiranja, je za čas, ki preostane do izteka odobrene dobe financiranja in ni krajši od enega meseca, in v primeru zaposlitve na Inštitutu, upravičen do raziskovalne štipendije, ki predstavlja 30 odstotkov višine sredstev, namenjene za bruto plačo mladega raziskovalca, za vsak predčasno končani mesec usposabljanja, vendar največ za dvanajst mesecev.

XIII. SPODBUJANJE STAROSTNE IN SPOLNE URAVNOTEŽENOSTI

40. člen

Spodbujanje starostne in spolne uravnoteženosti

(1) Inštitut je zavezan spoštovanju načel enakih možnosti v raziskovanju, to je pravičnemu vedenju in ravnanju v odnosih z vsemi, ki so v različnih vlogah udeleženi v raziskovalnem procesu. To pomeni odpravljanje vseh oblik diskriminacije ne glede na spol, narodnost, raso ali etnično poreklo, jezik, vero ali prepričanje, različne oblike oviranosti, starost, spolno usmerjenost, spolno identiteto in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazbo ali katero koli drugo osebno okoliščino (v skladu z Zakonom o varstvu pred diskriminacijo).

(2) Inštitut spoštuje in se odziva na zaveze iz političnih in pravnih dokumentov Republike Slovenije in Evropske unije, ki zahtevajo enake možnosti vseh posameznikov in posameznikov, ne glede na njihove različne osebne okoliščine, in prepovedujejo diskriminacijo.

(3) Inštitut skrbi za enakost spolov v delovnem okolju, ki ne pomeni le odpravo diskriminacije po spolu ter spolni usmerjenosti, identiteti in izrazu, ampak tudi proaktivno delovanje za odpravo strukturnih neenakosti ter spolnih stereotipov in predsodkov. Neenakosti glede na spol se upoštevajo tudi v presečišču z drugimi razlogi za neenakost, kot so invalidnost, starost, spolna usmerjenost, vera ali narodnost.

(4) Inštitut skrbi za starostno uravnoteženost. S posebno skrbjo za razvoj mlajših znanstvenih kadrov skozi program izobraževanj in usposabljanj, Inštitut krepi trajnostno izmenjavo generacij.

(5) Področje starostne in spolne uravnoteženosti naslavljata:

- Strateški razvojni plan Inštituta;
- Akcijski načrt za uveljavljanje enakosti spolov na Inštitutu.

(6) Inštitut se zavezuje k starostni in spolni uravnoteženosti na vseh ravneh in še posebej pri vodjih raziskovalnih programov in projektov, nosilcih ključnih vodstvenih funkcij in organov upravljanja. Za zasledovanje cilja starostne in spolne uravnoteženosti poleg uresničevanja dokumentov v prejšnji točki uvede še:

- določitev in upoštevanje politike spolne uravnoteženosti pri zaposlovanju;
- uvajanje interne ali javne (odvisno od vrste organa odločanja ali upravljanja) predstavitve kandidatov in njihove vizije/ciljev v organu odločanja ali upravljanja.

XIV. KONČNE DOLOČBE

41. člen

Sprejem izvedbenih aktov

Direktor Inštituta po posvetovanju z ZS Inštituta sprejme Strateški razvojni plan Inštituta v roku 3 mesecev od veljavnosti tega Pravilnika.

42. člen

Sprememba Pravilnika

Spremembe Pravilnika so možne samo v pisni obliki, sprejete po predpisanem postopku.

43. člen

Začetek veljavnosti

Pravilnik začne veljati na dan sprejema s strani Direktorja in javni objavi.

Ljubljana, dne 25. avgusta 2022

Direktor

Prof. Dr. Aleš Završnik

